

LISÄINFOA LOHTU, LIEKKI JA LAULU -SÄVELLYSKONSERTIN SÄVELTÄJISTÄ, KIRJAILIJASTA JA ESIINTYJISTÄ:

SANNA AHVENJÄRVI:

”Olen räväkkä rytistelijä, tunnelmoiva melodikko, yksinkertaisestikin säveltävä kompleksikko”, kuvaa Sanna Ahvenjärvi itseään säveltäjänä. Hänen teoksiaan on soitettu lukuisilla festivaaleilla ympäri maailmaa (mm. ISCM World New Music Festival, Tage für Neue Musik in Zürich). Pohjoinen Oopperakomppania kantaesitti hänen säveltämän kamariooppera Hiekkasilmän Oulussa vuonna 2024. Ahvenjärvi toimii Jokilaaksojen musiikkiopistossa sävellyksen ja musiikin hahmotusaineiden lehtorina. Hän on pitänyt sävellystyöpajoja sekä sävellyspedagogiikkakoulutuksia yli 20 oppilaitoksessa ympäri Suomea.

TAPIO LAPPALAINEN:

Teosto-palkitun säveltäjä ja musiikkiteknologi Tapio Lappalaisen teoksia on kuultu festivaaleilla ympäri Eurooppaa, esittäjinä mm. Mozarteum Orchester Salzburg, Oulu Sinfonia ja Tampere Filharmonia. Hän on suorittanut maisterin tutkinnon säveltämisestä Mozarteum-yliopistossa ja musiikkiteknologiasta Taideyliopiston Sibelius-Akatemiassa sekä musiikin teorian opettajan jatkotutkinnon Oulun konservatoriossa. Hän on täydentänyt opintojaan kesäkursseilla Darmstadtissa sekä Stanford- ja Berkeley-yliopistoissa.

Ahvenjärvi ja Lappalainen säveltävät myös yhteissävellyksiä. Tampere Filharmonian heiltä tilaama ”Water” sinfoniaorkesterille palkittiin vuonna 2023 Teosto-palkinnolla. Teos kantaesitettiin Tampere Biennalessa ja toisen esityksen teos sai Oulu Sinfonian toimesta André de Ridderin johdolla. Ahvenjärven ja Lappalaisen yhteisten sävellyskonserttien sarja alkoi 18.12.2025 Berliinissä ja jatkuu 16.10.2026 Haapajärvellä sekä 17.10.2026 Oulussa.

JENNI KINNUNEN

Kirjailija Jenni Kinnunen on perustamansa Pohjoisen oopperakomppanian taiteellinen johtaja ja luova tuottaja. Hän työskentelee mielellään tekstin, kuvan, musiikin, äänen ja erilaisten materiaalien parissa purkaen ja venyttäen käsityksiä oopperataiteesta. Kinnusen tyyliin kuuluu laaja-alaisuus, korkean ja matalan vuoropuhelu sekä perinteen ja nykyajan suhteesta syntyvän jännitteen tutkiminen huumoria unohtamatta.

Hänen uusimpiin teoksiinsa kuuluvat mm. installaatioessee-runoesitys, lasten musiikinäytelmä, paikkasidonnaisia ja monitaiteellisia kokonaisuuksia, kokeellinen oopperaelokuva, käsitetaiteellisia esitysgallerioita sekä musiikkimonologi. Hän on myös kirjoittanut esseitä kulttuurilehti Kaltioon (2023–) ja sanomalehti Kalevaan (2011–2018).

Kinnusen työskentelyä ovat tukeneet Valtion kirjallisuustoimikunta, Suomen Kulttuurirahaston Keskusrahasto, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon rahastot, Sibelius-rahasto ja Taiteen edistämiskeskus.

VIRPI RÄISÄNEN:

Mezzosopraano Virpi Räisänen aloitti uransa viulistina, mutta siirtyi menestyksekkäästi laulajaksi suoritettuaan lauludiplominsa erinomaisin arvosanoin Utrechtin ja Amsterdamin konservatorioissa. Hän on vakiinnuttanut asemansa yhtenä Suomen kansainvälisesti kysytyimmistä mezzosopraanoista esiintyen niin ooppera- kuin konserttilavoilla ympäri maailmaa. Räisänen on debytoinut muun muassa Salzburgin musiikkijuhlilla, Milanon La Scalassa ja Berliinin filharmonikkojen solistina sekä tehnyt yhteistyötä useiden maailman johtavien kapellimestareiden ja orkestereiden kanssa. Hän on esiintynyt myös merkittävässä oopperataloissa, kuten Berliinin valtionoopperassa ja Alankomaiden oopperassa.

Liedlaulajana ja uuden musiikin tulkitsijana Räisänen on kantaesittänyt lukuisia hänelle sävellettyjä teoksia. Hänen ainutlaatuinen VIULAJA-projektinsa yhdistää samanaikaisen laulamisen ja viulunsoiton. Räisänen on julkaissut useita kansainvälistä huomiota saaneita levytyksiä, joista Berio-levy oli Gramophone-palkintoehdokkaana ja Outi Tarkiaisen teoksen levytys Emma-ehdokkaana. Hän on toiminut myös taiteellisena johtajana ja orkesteri-intendenttinä.

LAURA HEIKKILÄ:

Laura Heikkilä on oululaissyntyinen pianisti. Hän on opiskellut korrepetiittoriksi Skotlannin kuninkaallisessa konservatoriossa ja tehnyt pianodiplominsa Veronan konservatoriossa Italiassa. Hän on opiskellut myös musiikinjohtoa ja oopperaohjausta. Hänen opintojaan on tukenut Paulon säätiö. Heikkilä on työskennellyt Lontoossa (British Youth Opera) ja Belgiassa (Brysselin kuninkaallinen konservatorio) ja tehnyt yhteistyötä mm. Scottish Operan, Saluzzon ooppera-akatemian, Clyde Opera Groupin, Oulu Sinfonian, Oulun teatterin ja Lapin kamariorkesterin kanssa.

Laura Heikkilä toimii säestyksen ja pianonsoiton lehtorina Keski-Pohjanmaan konservatoriossa. Hän on ollut Pohjoisen oopperakomppanian korrepetiittorina vuodesta 2017.

JOHANNA TILUS:

Johanna Tilus on haapavetislähtöinen pianisti ja cembalisti, joka työskentelee pianonsoiton opettajana ja säestäjänä Ylivieskan seudun musiikkiopistossa. Opettamisen lisäksi Johannan sydäntä lähellä ovat kamari- ja orkesterimuusiikon työt sekä yhteistyö nykysäveltäjien kanssa. Johanna on valmistunut musiikin maisteriksi Sibelius-Akatemiasta vuonna 2012 Erik T. Tawaststjernan ja Margit Rahkosen johdolla sekä muusikoksi Ammattikorkeakoulu Novian barokkimuusikon koulutusohjelmasta vuonna 2023. Häntä ovat apurahoin tukeneet mm. Suomen Kulttuurirahasto sekä Pro Musica Ry.

EMILIA LAPPALAINEN:

Emilia Lappalainen (s. 2006 Haapajärvellä) aloittaa lokakuussa alttoviulunsoitonopinnot Robert Schumann Hochschulessa Düsseldorfissa Lilli Maijalan oppilaana. Alttoviuluakatemiassa Emilia saa opetusta Anna-Kreetta Gribajceviciltä ja Lilli Maijalalta. Emilia aloitti viulunsoitonopinnot 5-vuotiaana Jokilaaksojen musiikkiopistossa, jossa hänen opettajinaan olivat Tomasz Orzech ja Janne Jääskelä. Myöhemmin viulunsoitonopinnot jatkuivat Oulun konservatoriossa Maarit Karppelinin oppilaana. Emilia

opiskeli myös Sibelius-Akatemian nuorisokoulutuksessa, jossa hänen opettajinaan olivat Annariina Jokela, Päivyt Meller ja Emilia Lajunen.

Emilia on esiintynyt mm. Keski-Pohjanmaan kamariorkesterin, Kemin kaupunginorkesterin, Haapaveden kamariorkesterin ja Oulu Festivon solistina. Orkesterisoittokokemusta Emilialla on mm. Oulu Sinfoniasta, hollantilaisesta Concertgebouworkest Youngista, ruotsalaisesta O/Modernt New Generation Symphony Orkestrasta, saksalaisesta European Youth Orchestra Academysta, Sinfoniaorkesteri Vivosta sekä Haapaveden kamariorkesterista.

JOONATAN LAPPALAINEN:

Joonatan Lappalainen (s.2008 Haapajärvellä) on opiskellut syksystä 2025 Sibelius-Akatemian nuorisokoulutuksessa, jossa hänen opettajina ovat Antti Rislakki ja Jerry Piipponen sekä lukuvuonna 2025-2026 Olli-Pekka Martikainen. Oulun konservatoriossa musiikkiopiston puolella Joonatan on opiskellut vuodesta 2021 lähtien, jossa hänen opettajina ovat olleet Nathan Archer (klassiset lyömäsoittimet) ja Ilkka Oksanen (rytmimusiikki/rumpusetti). Joonatan opiskeli Jokilaaksojen musiikkiopistossa vuodet 2013-2021, jossa hänen lyömäsoitinopettajina olivat Pekka Niemelä sekä Tomi Luimula.

Joonatan sijoittui kolmanneksi sekä Australiassa Perthissä järjestetyssä kansainvälisessä Marimbafest 2025 -lyömäsoitinkilpailun A-sarjassa että Tampereella 2024 järjestetyssä kansainvälisessä Majaoja-lyömäsoitinkilpailun C-sarjassa. Joonatan voitti 2024 Great Composers Competitionissa ensimmäisen palkinnon.

Emilia ja Joonatan muodostavat Duo Lappalainen -kokoonyonon, joka valittiin mukaan Taiteilija syntyy suistoon -dokumenttisarjaan, jossa seurataan kuuden nuoren taiteilijan matkaa kohti Oulun kulttuuripääkaupunkivuotta 2026. Duo Lappalainen esiintyi kesän 2026 aikana mm. Haapajärvi-viikolla, Oulun Muusajuhlilla sekä kansainvälisessä jousisoitinopettajien ESTA-konferenssissa Helsingissä.

SÄVELLYSKONSERTISSA ESITETTÄVÄT TEOKSET:

Ahvenjärvi & Lappalainen: Whirling energy (2025-2026) (Vla., Vibr., Pf.) 7 min.

Ahvenjärvi, teksti Jenni Kinnunen: Neljä laulua laulusarjasta "Elämän ja kuoleman lauluja" (2013-2014) 10 min.

Lappalainen: E-Extensions (2020-2021) (Pf., El.) 11 min.

VÄLIAIKA

Lappalainen: Vimma (2015) (Vl., Perc., Pf., El.) 5 min.

Ahvenjärvi, teksti Jenni Kinnunen: Kaksi aariaa kamarioopperasta "Hiekkasilmä" (2014-2024)

-Nukkuu hän

-Täällä on kaikelle paikka" (Sopr., Vl., Perc., Pf.) 9 min.

Ahvenjärvi: Liian urhea liian pienenä (2024-2025) 5 min.

Ahvenjärvi & Lappalainen: Joulustaapuu taas (2016 / 2025) 4 min.

INFOA TEOKSISTA:

Ahvenjärvi & Lappalainen: Whirling energy (2025-2026)

Ihmisillä on erilaisia toistettavia voimaleuseita tai voima-asentoja erilaisia tilanteita varten. Whirling Energyn teema, jota muunnellaan eri tavoin, on energiaa kierrättävä musiikillinen voimaleuse. Teos kuvastaa myös nuorten energisyyttä, voimaa ja temperamenttisuutta. Teoksen tilasi harpputaiteilija, festivaalijohtaja Aneta Busmic Itävallassa, Grazissa järjestettävälle Arpa GRAZiosa -festivaalille, jossa Duo Lappalainen kantaesitetti teoksen syyskuussa 2025. Teoksen sävellystyötä on rahoittanut Teoston kulttuurisäätiö sekä Taiteen edistämiskeskus.

Ahvenjärvi, teksti Jenni Kinnunen:

Neljä laulua laulusarjasta "Elämän ja kuoleman lauluja" (2013-2014)

Kirjailija Jenni Kinnunen esitteli runosarjansa minulle keväällä 2013, ja ihastuin heti runojen intensiiviseen tunnelmaan. Sen jälkeen olemme työskennelleet yhdessä erilaisten projektien parissa, muun muassa vuosina 2014–2024 kamarioopperan Hiekkasilmä parissa.

Laulusarja käsittää kaikkiaan seitsemän laulua, mutta jo säveltäessäni näitä tänään kuultavia neljää laulua, alkoi sarjan sisälle muodostua oma, itsenäinen kokonaisuutensa.

Lappalainen: E-Extensions 1 (2020-2021)

Laajennetut soittotekniikat monipuolistavat kunkin akustisen instrumentin sointiväripalettia. Sävellyksen E-Xtensions 1 -lähtöajatuksena oli säveltää teos, jossa pianon sointiväripaletille tehdään toinen laajennus, tällä kertaa elektronisin keinoin. Sävellyksen toinen lähtöajatus oli kirjoittaa musiikkiteknologille stemma, joka on samankaltainen, kuin klassisille muusikoille kirjoitetut stemmat. Tämän ajatuksen myötä akustisesta pianosta sämplätyistä äänistä tulee äänimateriaalia säveltäjälle, jota musiikkiteknologi voidaan pyytää soittamaan pianistin kanssa yhdessä.

Elektronista osuutta olen lähestynyt enimmäkseen "luomu"-näkökulmasta. Kaikki kaiuttimista kuuluvat äänet ovat pianolla tuotettuja ja pianosta sämplättyjä ääniä. Äänien muokkaus on rajoitettu lähinnä transponointiin, reversointiin, nopeuttamiseen, venyttämiseen, sämplejen tuplauksiin sekä kaiuttamiseen kolmella kaiulla, jotta äänillä olisi luonteva orgaaninen yhteys akustiseen pianoon ja samalla auttaisi äänien sulautumista pianosta kuuluviin ääniin.

Yksi näkökulma teoksen eri jaksoissa pianon ja elektroniikan yhdistämisessä on mieltää, että pianon ja elektroniikan äänet muodostavat yhden "hybridisoittimen" samassa hengessä, kuin "lisätyssä todellisuudessa" (Augmented Reality) teknologia liitetään todellisuuteen. Toinen näkökulma teoksessa on ollut säveltää kamarimusiikkia pianon ja elektroniikan välille.

E-Xtensions 1:n tilasi pianotaiteilija Johanna Tilus vuonna 2017.

Sävellyksen sävellystyön rahoittivat Madetoja-säätiö sekä Suomen Kulttuurirahaston Keski-Pohjanmaan rahasto.

Lappalainen: Vimma (2015)

Sävelsin Vimma-sävellyksen lapsilleni Emilialle ja Joonatanille. Emilia oli tuolloin 10 vuotta ja Joonatan 8 vuotta. Olin kiinnostunut kokeilemaan, että minkälaisia vaihtuvia tahtilajeja he voisivat oppia noin nuorina soittamaan. Halusin myös tuoda teokseen runsaasti erilaisia sointivärejä, jotta nuori soittaja pääsisi jo opintojen varhaisessa vaiheessa tutustumaan perinteisestä poikeaviin soittimensa soittotapoihin.

Ahvenjärvi: Liian urhea liian pienenä (2024-2025)

Pianoteos "Liian urhea liian pienenä" on omistettu niille, jotka ovat joutuneet kohtaamaan lapsuudessaan vakavan traumaattisen tapahtuman esim. omaisen kuoleman, väkivaltaa, sodan, pakolaisuuden tai luonnonkatastrofin.

Oma äitini sairastui ALS-tautiin ollessani 8-vuotias ja nukkui pois ollessani 16-vuotias. Ala-asteaikoina myös isäni oli sairaalahoidossa pitkään, mutta onneksi hän toipui sairaudesta. Nuo tapahtumat olivat niin isoja ja vaikeita, että ymmärsin silloisen tilanteen vakavuuden vasta aikuisena. Lapsuusaikojen kokemuksissa on riittänyt työstettävää aikuisiällä, ja niissä prosessointitunnelmissa myös teoksen alun hidas jakso alkoi syntyä.

Toivon, että teokseni tuo lohtua kaikille, jotka ovat joutuneet olemaan liian urheita liian pienenä.

Teoksen sävellystyötä ovat tukeneet Taiteen Edistämiskeskus ja Haapajärven kaupunki.

Ahvenjärvi, teksti Jenni Kinnunen: Kaksi aariaa kamarioopperasta "Hiekkasilmä" (2014-2024)

-Nukkuu hän

-Täällä on kaikelle paikka

Kamariooppera Hiekkasilmän ahtaassa huoneessa tutkitaan naisten valintoja ja äitiyden vaatimuksia. Nuorempi sisar Ruut kaipaa elämäänsä rakkautta. Isosisko Helene kipuilee raskauden jälkeisestä masennuksesta ja äitiyden vaatimuksista, joita hän ei voi täyttää. Mitä jää sanomatta ja mitä sanotaan? Onko huoneeseen valuva hiekka pelastus, toivo, rakkaus vai kuolema? Hiekan valuessa huoneeseen ahdistus mahdollottomasta tilanteesta lisääntyy ja päähenkilöiden väliset suhteet muotoutuvat uudelleen.

Libretisti Jenni Kinnusta kiinnostivat katumukseen, ahdistukseen ja masennukseen liittyvät yhteiskunnalliset ja henkilökohtaiset syyt ja kerrannaisvaikutukset. Naisten elämään vaikuttavat asiat, kuten mahdollisuus tai mahdollottomuus saada lapsia, ovat hänen mielestään oopperan arvoisia. Edelleen perheasioita käsittelevät teokset leimataan helposti "naistemaattisiksi", vaikka nainen on Kinnusen mielestä ensisijaisesti ihminen ja perhe yhteiskunnan perusyksikkö moninaisina koostumuksineen.

Ahvenjärvi & Lappalainen: Joululaulu taas (2016 / 2025)

Olemme tehneet lukuisia joululaulusovituksia. Tämä on meidän ensimmäinen oma joululaulu. Melodia, sanat ja soinnut syntyivät jo vuonna 2016. Jatkoimme teoksen sävellystyötä vuonna 2025. Syntyi kaksi eri versiota: tänään kuultava versio sopraanolle, alttoviululle, vibrafonille ja pianolle.

